

DIALOGINEN KAUPUNKISUUNNITTELU

DIALOGI

Διάλογος (diálogos)

διά (diá, “through, inter”) + *λόγος* (lógos, “speech, oration, discourse”)

dialogi = sanojen kautta, läpi merkitysten

JOHDANTO

Kaupunkisuunnittelu ja kaupunkitilan muutokset herättävät välillä voimakkaitakin mielipiteitä, tunteita ja kiivasta keskustelua kaupunkilaisten ja eri suunnitteluosapuolten keskuudessa. Rakennettu ympäristömme on neuvottelujen, eroavien intressien ja kiistojen ympäristöä. Eri tahot kokevat ja näkevät suunnittelukohteet eri tavoin. Paikallisilla asukkailla ja muilla osallisilla voi olla ideoita, ajatuksia, tietoa ja toiveita, jotka he haluavat jakaa suunnittelijoiden kanssa, mutta heillä ei ole siihen välttämättä oikeita kanavia tai keinoja.

Dialoginen kaupunkisuunnittelu pyrkii edistämään rakentavaa keskustelua ja ymmärrystä eri toimijoiden välillä. Tavoitteena on kaupunkitilan yhteissuunnittelu ja -kehittäminen tasavertaisesti ja joskus ristiriitaisistakin lähtökohdista käsin. Keskeistä dialogisessa suunnittelussa on osallisuuden voimistaminen, aito vuorovaikutus ja erilaisten näkemysten sisällyttäminen osaksi laadukasta kaupunkikehitystä. Dialoginen keskustelu ei välttämättä johda konkreettisiin lopputuloksiin, mutta se lisää ymmärrystä, kokemusten jakamista ja tiedonvaihtoa eri toimijoiden välillä.

Dialogisuuden tulisi olla keskeisessä osassa aidosti vuorovaikutteista kaupunkisuunnittelua, mutta resurssien puute, kiire ja tavoitehakuisuus eivät aina mahdollista syvällisen dialogin syntyä. Tässä julkaisussa esitetyssä dialogisen kaupunkisuunnittelun mallissa on hyödynnetty erilaisia osallistuvasta kaupunkisuunnittelusta ja yhteiskehittämisestä tuttuja ajatuksia ja käytäntöjä. Dialogin määritelmä ja dialogisen keskustelun säännöt perustuvat pitkälti Sitran kehittämään Erätaukomenetelmään¹, jota on muokattu vastaamaan kaupunkisuunnittelun erityistarpeita ja realiteetteja.

Dialogisen suunnittelun malli on tarkoitettu muistuttamaan eri osapuolia vuorovaikutuksen, osallisuuden ja rakentavan keskustelun tärkeydestä kaupunkisuunnittelussa. Tavoitteena on edistää suunnittelun moniäänisyyttä ja demokraattisuutta. Mallissa kuvataan dialogisen kaupunkisuunnittelun ominaisuuksia, elementtejä ja prosesseja yleisellä tasolla. Julkaisun lopussa on lähde- ja kirjallisuusluettelo, jonka avulla on mahdollista syventää tietoa ja osaamista dialogista, dialogisuudesta ja osallistuvasta suunnittelusta yksityiskohtaisemmin.

DIALOGI

Dialogi on Sitran määritelmän mukaan ”rakentava ja tasavertainen tapa keskustella, jossa tähdätään toisten ymmärtämiseen, mutta ei yksimielisyyteen”². Jo muinaiset kreikkalaiset – Sokrates³ tunnetuimpana esimerkkinä – käyttivät dialogista keskustelutyyliä. Nykyinen kärjistynyt keskusteluilmapiiri tarvitsisi enemmän toisia ihmisiä kunnioittavaa dialogia, jossa on tilaa eri näkemyksille ja kokemuksille.

Dialogi on ”tapa ajatella ja miettiä yhdessä”⁴. Filosofin Kai Alhasen⁵ mukaan keskeistä dialogiselle keskustelulle on tasa-arvo ja merkitysten ja kokemusten jakaminen. Dialogi on ennen kaikkea keskustelutyyli, johon liittyy kyky oppia toisilta. Dialogista keskustelua on mahdollista harjoitella ja soveltaa kaupunkisuunnittelun tarpeisiin. Lähtökohtana on eritaustaisten ihmisten tuominen yhteen pohtimaan kaupunkisuunnittelun eri ulottuvuuksia. Asiantunteva fasilitaattori voi auttaa pitämään yllä rakentavaa keskustelua. Esimerkiksi Sitran kehittämä Erätauko-menetelmä¹ ja siihen olennaisesti liittyvät ”rakentavan keskustelun pelisäännöt”² soveltuvat hyvin dialogisen keskustelun ohjeiksi ja välineiksi.

Rakentavan keskustelun pelisäännöt (Erätauko)²

- Kuuntele toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- Liity toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
- Kerro omasta kokemuksesta.
- Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
- Ole läsnä ja kunnioita toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.
- Etsi ja kokoa. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.

Dialogin määritelmiä

”Dialogi on keskustelu, jossa on ydin ja jossa ei valita puolta” (Isaacs)⁴

”Dialogi on rakentava ja tasavertainen tapa keskustella, jossa tähdätään toisen *ymmärtämiseen*, mutta ei yksimielisyyteen” (Sitra)²

”Dialogi on vuoropuhelu, jossa ihmiset ajattelevat yhdessä” (Isaacs)⁴

”In a dialogue, *everybody wins*” (Bohm)⁶

Dialogi on ”keskustelua, jossa ihmiset tutkivat, millaisia *merkityksiä* he antavat yhdessä käsiteltäville asioille” (Alhanen)⁵

OSALLISTUVA KAUPUNKISUUNNITTELU

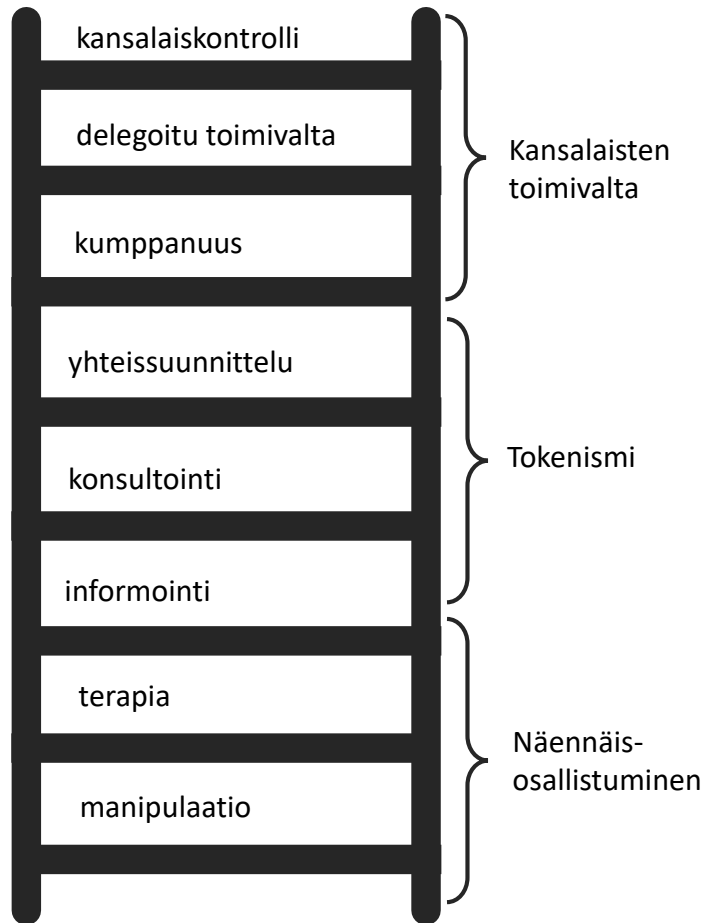
Dialoginen kaupunkisuunnittelu liittyy osallistuvan ja vuorovaikutteisen kaupunkisuunnittelun usean vuosikymmenen perinteeseen. Sherry Arnstein⁷ laati jo vuonna 1969 osallistumisen tikapuut, joihin usein viitataan osallistuvan kaupunkisuunnittelun kirjallisuudessa. Osallistumista on olemassa monta muotoa ja tasoa näennäisvaikuttamisesta kansalaisten toimivaltaan, ja kaupunkisuunnittelijoiden onkin syytä miettiä, millä tasolla vuorovaikutukseen tähtäävät eri suunnittelutoimenpiteet sijaitsevat. Dialoginen suunnittelu pyrkii edistämään osallistuvan suunnittelun demokraattisuutta ensisijaisesti kommunikaation laatua ja syvyyttä parantamalla.

Teoreettisesti puhutaan usein kommunikatiivisesta kaupunkisuunnittelusta, jolle on tyypillistä konsensushakuisuus^{8, 9}, sekä agonistisesta kaupunkisuunnittelusta¹⁰, joka perustuu ristiriitoihin ja monimuotoisuuteen¹¹. Dialoginen kaupunkisuunnittelu sijaitsee näiden muotojen välissä. Siinä ei pyritä yksimielisyyteen tai erimielisyyteen vaan pikemminkin yhteiseen ymmärrykseen. Keskeistä on eri toimijoiden ja osallisten tasavertainen vuorovaikutus ja kuunteleminen suunnittelutilanteessa.

Suomessa Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) määrittelee lähtökohdat kaavoituksen vuorovaikutteisuudelle. Lakisääteinen kaavoitus on osallistumisen suhteen kuitenkin usein jäykkää ja harvemmin aidosti dialogista. Kaupunkisuunnitteluun liittyviä vuorovaikutus- ja osallistumisprosesseja on tutkittu ja kehitetty laajasti myös Suomessa^{12,13,14}. Viime aikoina esimerkiksi asukaslähtöinen ja omaehtoinen urbanismi on saavuttanut jalansijaa kaupunkien kehittämisessä virallisen osallistumisen ohella^{15,16}.

Osallistuvaan kaupunkisuunnitteluun liittyy edelleen kuitenkin paljon haasteita. Osallisten saavuttaminen, aidon moniäänisyyden mahdollistaminen, hankkeiden riittävä taustoitus, varhaisen vaiheen vuorovaikutus ja sekä osallistumisen tulosten integrointi varsinaiseen suunnittelutyöhön ovat aiheita, jotka tarvitsevat kehittämistä. Dialoginen kaupunkisuunnittelu tarjoaa ratkaisuja erityisesti suunnitteluprojektien alkuvaiheen ideointiin ja vuorovaikutukseen. Dialogin keskeisiä sisältöjä voidaan käyttää myös päätöksenteon tukena. Tämä edellyttää selkeää raportointia ja tulosten huomioimista osana koko suunnitteluprosessia. Näin kaupunkisuunnittelun vuorovaikutteisuus ei jää vain näennäisosallistumisen tasolle.

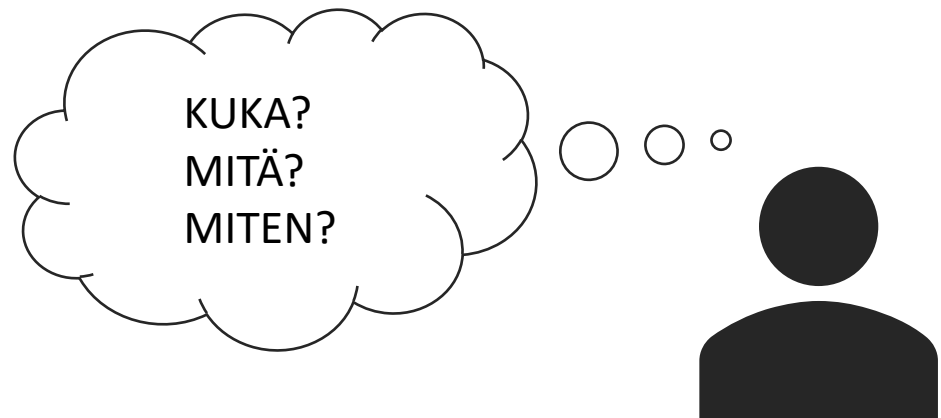
Osallistuvan suunnittelun lähtökohdat

Osallistumisen portaat (Arnstein 1969, suom. Sutela 2000; muokattu)

”Kaavaa valmisteltaessa **on oltava vuorovaikutuksessa** niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.”

MRL (132/1999) 6§

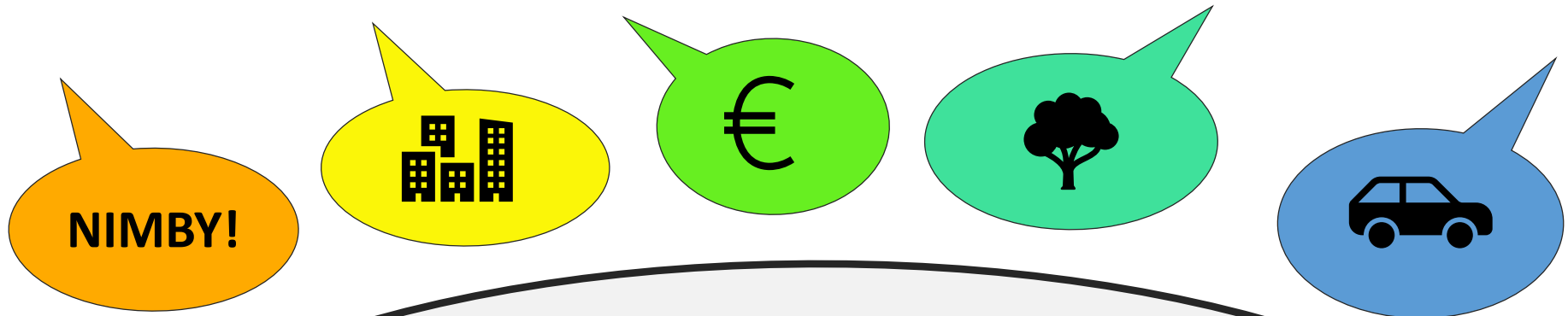
DIALOGINEN KAUPUNKISUUNNITTELU

Dialoginen kaupunkisuunnittelu on osallistuvan suunnittelun malli, jossa edistetään keskustelua ja ymmärrystä eri toimijoiden välillä. Kaupunkitilaa suunnitellaan yhdessä, tasavertaisesti ja joskus ristiriitaisistakin lähtökohdista käsin. Keskeistä dialogisessa suunnittelussa on osallisuuden voimistaminen, aito vuorovaikutus ja eri näkemysten sisällyttäminen osaksi laadukasta kaupunkikehitystä.

Dialoginen kaupunkisuunnittelu perustuu eri toimijoiden kokemusten huomioimiseen. Saatua kokemustietoa täydentää asiantuntijatietoa, jolloin kaupunkisuunnittelun laatu paranee ja demokratia vahvistuu.

Käytännössä dialogisuus kaupunkisuunnittelussa viittaa keskustelutyyliin ja puhetapaan, jossa kuunnellaan ja kunnioitetaan muita. Tavoitteena on tuoda yhteen eri toimijoita, sidosryhmiä ja osallisia avoimeen keskusteluun ja luoda luottamuksellinen ja turvallinen tila kokemusten, näkemysten ja tiedon jakamiseksi keskeisenä osana suunnitteluprosessia.

Dialogi on kuuntelevaa keskustelua

”Kerro lisää. Kuunnellaan rauhassa eri kantoja.”

”Millaisia kokemuksia teillä muilla tuli mieleen, kun kuuntelitte äskeistä?”

”Kiitos, että olet tuonut esiin näkemyksesi. Nyt olisi tärkeää kuulla, mitä te muut ajattelette.”

”Dialogissa ei tarvitse yrittää ratkaista ristiriitoja. Riittää, että saamme paremman ymmärryksen siitä, mistä niissä on kyse.”

Dialogiohjeita Sitran Erätauko-oppaasta *Kortit keskustelun vetämiseen*.²

Dialogisen kaupunkisuunnittelun erityispiirteitä

Dialoginen kaupunkisuunnittelu täydentää muita osallistuvan suunnittelun menetelmiä. Samalla siihen liittyy tiettyjä erityispiirteitä, elementtejä ja reunaehtoja, jotka tekevät siitä omalaatuisen tavan lähestyä, edistää ja syventää vuorovaikutuksen merkitystä kaupunkien kehittämisessä ja suunnittelussa.

OMINAISUUDET

Dialoginen kaupunkisuunnittelu perustuu tasavertaiseen osallistumiseen ja moniääniseen suunnitteluun. Dialogin perusominaisuuksia ovat ymmärryksen lisääminen ja kokemusten jakaminen yhdessä eritaustaisten toimijoiden kanssa.

KESKUSTELUTYYLI

Dialogisessa keskustelussa pyritään kuuntelemaan ja rohkaisemaan toisia. Keskustelu on vapaata mutta ohjattua. Osallistujia kannustetaan olemaan kiinnostuneita muiden keskustelijoiden näkemyksistä ja empaattisia näiden kokemuksia kohtaan.

ILMAPIIRI

Keskeistä aidon dialogin synnylle on luottamuksellisen ilmapiirin ja turvallisen tilan luominen. Muiden puheenvuoroja kunnioitetaan ja pyritään aitoon vuorovaikutukseen. Tämä onnistuu parhaiten olemalla läsnä ja kuuntelemalla, mitä muilla on sanottavana.

HYÖDYT

Dialogisen kaupunkisuunnittelun keskeisenä tavoitteena on yhteisen ymmärryksen lisääminen. Dialogia voidaan hyödyntää myös ideoinnin ja luovuuden lähteenä, yhteissuunnittelun ja yhteiskehittämisen välineenä sekä rakentavan palautteen keräämisessä erilaisten suunnitteluhankkeiden yhteydessä.

REUNAHDOT

Dialogin täytyy perustua aitoon tarpeeseen ja haluun edistää osallisuutta kaupunkisuunnittelussa. Dialogiseen keskusteluun liittyy tiettyjä pelisääntöjä, joihin osallistujien on sitouduttava. Resurssien on oltava riittävät ja osallistujajoukon tarpeeksi heterogeeninen. Tärkeää on miettiä etukäteen, miten dialogin tulokset integroidaan varsinaiseen suunnittelutyöhön.

Dialogisen kaupunkisuunnittelun elementtejä

TASA-
VERTAISUUS

KUUNTELU

LUOTTAMUS

LUOVUUS

TARVE

OSALLISTU-
MINEN

ROHKASE-
MINEN

TURVALLI-
SUUS

IDEOINTI

PELI-
SÄÄNNÖT

MONI-
ÄÄNISYYS

VAPAUS

KUNNIOITUS

CO-DESIGN

RESURSSIT

YMMÄRRYS

KIINNOSTUS

VUORO-
VAIKUTUS

CO-CREATION

OSALLISET

KOKEMUKSET

EMPATIA

LÄSNÄOLO

PALAUTE

INTEGROINTI

Dialoginen kaupunkisuunnittelu käytännössä

Dialoginen menetelmä soveltuu erityisesti kaupunkisuunnitteluprosessin alkuvaiheeseen, jossa selvitetään suunnittelun taustoja ja tarpeita. Kaavoituksessa tämä tarkoittaa vaihetta *ennen* osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisua, jolloin vuorovaikutus eri osallisten välillä on perinteisesti ollut vähäisempää. Lisäksi dialogista osallistumista voidaan toteuttaa kaavoitusprosessin myöhemmissäkin vaiheissa, kun kerätään osallisten mielipiteitä tai palautetta laadituista suunnitelmista, kaavaluonnoksista ja kaavaehdotuksista.

Virallisen ja lakisääteisen kaavoitusprosessin lisäksi dialoginen menetelmä sopii käytettäväksi muissakin kaupunkikehittämishankkeissa tai erimielisyyttä aiheuttavien haasteiden työstämisessä. Dialoginen keskustelu soveltuu esimerkiksi yhteisideointiin ja -suunnitteluun, kun tavoitteena on kerätä ideoita ja visioita laajaan asukastietoon perustuen. Toisaalta dialoginen menetelmä tarjoaa työkaluja vaikeisiinkin keskusteluihin, jolloin dialogin avulla voidaan auttaa osallisia ja toimijoita ymmärtämään paremmin toistensa lähtökohtia.

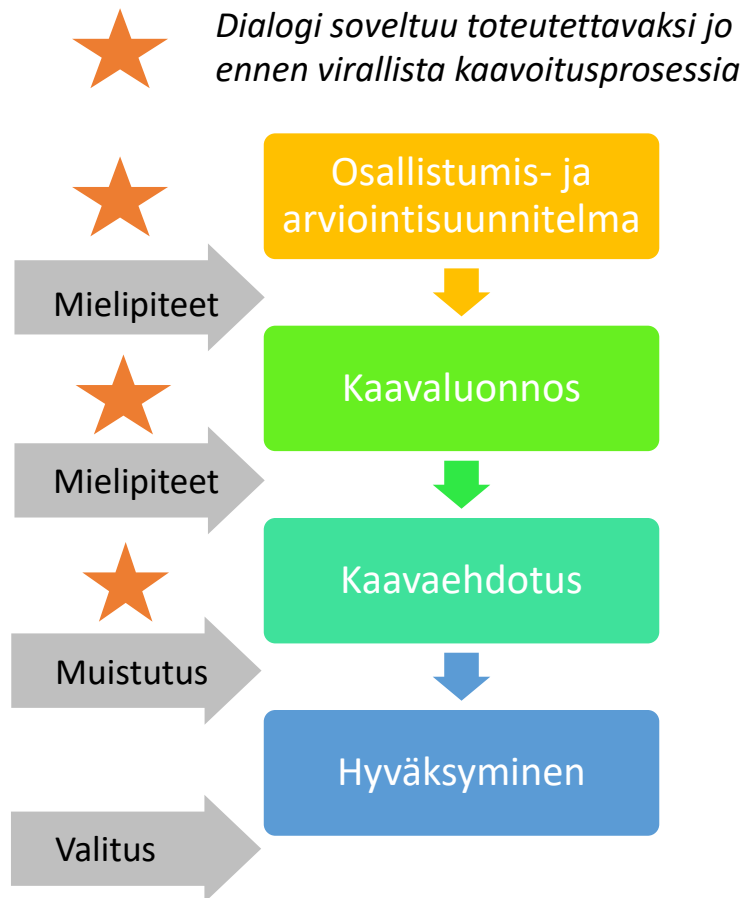
Kaupunkisuunnittelussa halutaan usein valmiita ratkaisuja, vaikkei tämä aina olisi dialogin alkuperäinen tavoite. Dialogin kautta saatu osallistumistieto on tärkeää sisällyttää lopulliseen suunnittelutyöhön mahdollisuuksien puitteissa. Iteraatio eli jonkin tietyn suunnitteluvaiheen toistaminen on demokraattisen suunnittelun osalta keskeistä, vaikka se vaatisikin lisää resursseja.

Kattavin tulos saadaan, jos dialogin osallistujajoukko on tarpeeksi monipuolinen. Käytännössä tämä ei ole aina mahdollista, vaan eri sidosryhmille ja asukkaille järjestetään usein erillisiä kuulemis- ja keskustelutilaisuuksia kaupunkisuunnitteluun liittyen. Tällöinkin on tärkeää, että suunnittelijat osallistuvat aidosti keskusteluun ja kuuntelevat osallistujien kokemuksia. Dialogisen keskustelun on oltava laadukkaasti ohjattu ja fasilitoitu, jotta keskustelu on tasavertaista eikä kukaan tai mikään taho dominoi keskustelua.

Dialogisen keskustelun kulku voidaan suunnitella, kuten minkä tahansa osallistumistyöpajan sisältö. Keskustelua edeltää taustoitusta, jossa kartoitetaan keskustelun tarve ja pohditaan ketä kutsutaan paikalle. Itse dialogissa on hyvä ensin virittäytyä teemaan ja käydä läpi keskustelun pelisäännöt. Keskustelun vetämiseen ja fasilitointiin saa vinkkejä esimerkiksi Sitran Erätauko-oppaasta². Dialoginen keskustelu päättyy työpajan lopetukseen ja yhteenvetoon, mutta itse prosessi jatkuu vielä tulosten integroinnilla suunnittelutyöhön.

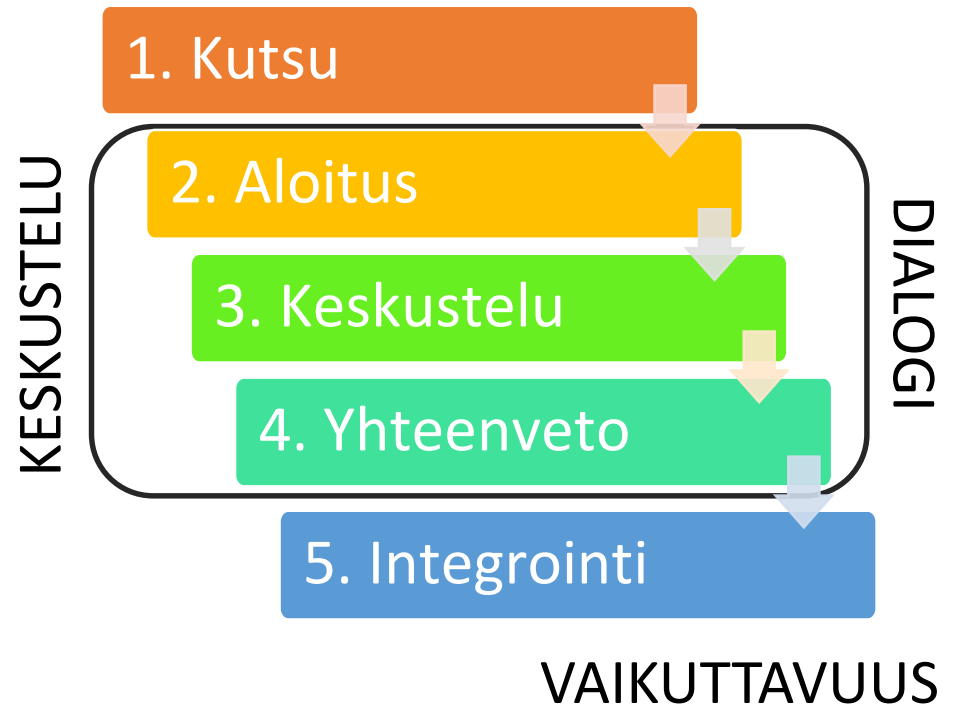
Dialoginen kaupunkisuunnittelu käytännössä

DIALOGI OSANA KAAVOITUSPROSESSIA

DIALOGISEN KESKUSTELUN KULKU

TAUSTOITUS

Esimerkkejä dialogisesta kaupunkisuunnittelusta

LAHTI

Lahden kaupungissa on käytetty Erätauko-menetelmää useita kertoja. Dialogisilla keskusteluilla on haettu syvempää ymmärrystä niin kasvun ja edistyksen merkityksestä Lahdessa kuin ajatuksia tyytymättömyydestä ja huonosta ilmapiiristä. Tuloksia voidaan hyödyntää kaupungin kehittämisessä ja suunnittelussa. Lahden kaupungilta toivottiinkin asukkaiden ottamista mukaan päätöksentekoon varhaisessa vaiheessa. Myös luontaisia kohtaamispaikkoja on toivottu enemmän. Vuoden 2018 keskustelusta palautetta antaneista osallistujista 100% oli sitä mieltä, että vastaavanlaisille keskusteluille olisi tarvetta jatkossa.¹⁷

HIEDANRANTA

Hiedanranta on suunnitteilla oleva uusi kaupunginosa Tampereella. Osallistuminen on ollut keskeisessä roolissa suunnittelussa. Ennen kaupunginosan kehittämisen aloittamisesta alueella pidettiin suuret puutarhajuhlat, jossa kaupunkilaisilta kerättiin toiveita ja ideoita Hiedanrannan tulevaisuudesta.

Myöhemmin järjestettiin useita tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa kerättiin ihmisten, yritysten ja muiden yhteisöjen ajatuksia alueen kehittämistä varten. Keväällä 2017 järjestettiin kaikille kaupunkilaisille avoin työpajasarja, johon osallistui kaupunkilaisia, arkkitehtejä, tutkijoita, kaavoittajia ja muita Hiedanrannan kehittäjiä. Työpajat törmäyttivät eritaustaisia ihmisiä joihin autoivat luomaan yhteisen vision alueelle.¹⁸

RIIHIMÄKI

Riihimäen asemanseudun yleissuunnittelu on yksi Riihimäen kaupungin kärkihankkeista. Suunnittelussa on käytetty runsaasti erilaisia vuorovaikutteisen kaupunkisuunnittelun menetelmiä, kuten sidosryhmätyöpajoja, asukastilaisuuksia ja karttapohjaisia verkkokyselyitä. Osa osallistumismenetelmistä on ollut dialogisia ja osa on edustanut perinteisempiä vuorovaikutuksen muotoja.

Elokuussa 2019 järjestettiin suunnittelualueeseen kuuluvan ostoskeskuksen aulassa pop up -tyyppinen asukastilaisuus, jossa paikallisten oli mahdollista tulla keskustelemaan eri suunnitteluvaihtoehdoista kaupungin edustajien ja suunnitteluryhmän kanssa. Osallistujia oli satoja, ja kommunikaatio oli suoraa ja reaktiivista.

Asemanseudun yleissuunnitelman osallistumismateriaalista laadittiin kattava raportti¹⁹, jonka sisällöt huomioitiin suunnittelutyössä. Tulosten integrointi oli tehokasta, koska osallistumisen vastuuhenkilö oli aktiivisessa roolissa osana suunnitteluryhmää.

ESPOO

Espoon kaupunki on järjestänyt Erätauko-keskusteluja esimerkiksi kaupungin kehitysohjelmien laatimisen yhteydessä ja Leppävaaran yhteisten tilojen suunnittelussa. Oivalluksena on ollut, että on tärkeää häivyttää näkymättömiä rajoja siten, että pystyttäisiin suunnittelemaan parempaa ja toimivampaa kaupunkitilaa kaikille.²⁰

LÄHTEET

1. Sitra (2016). Erätauko. www.sitra.fi/eratauko.
2. Sitra (2018). *Kortit keskustelun vetämiseen*. Erätauko.fi, 4. painos. Sitra, Helsinki.
3. Tieteen termipankki (2019). Filosofia: Sokraattinen dialogi. <https://tieteentermipankki.fi>.
4. Isaacs, W. (2001/1999). *Dialogi ja yhdessä ajattelemisen taito*. Kauppakaari, Helsinki.
5. Alhanen, K. (2016). *Dialogi demokratiassa*. Gaudeamus, Helsinki.
6. Bohm, D. (1996). *On Dialogue*. toim. Nichol, L. Routledge, New York.
7. Arnstein, S. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Planning Association* 35(4): 216-224.
8. Healey, P. (1997). *Collaborative Planning: Shaping Places in Fragmented Societies*. UBC Press.
9. Innes, J. (1995). Planning theory's emerging paradigm: communicative action and interactive practice. *Journal of Planning Education and Research*. 14 (3): 183–189.
10. Hillier, J. (2002). Direct action and agonism in democratic planning practice. Teoksessa Allmendinger, P. & Tewdwr-Jones (toim.): *Planning Futures New Directions for Planning Theory*. Routledge, London.
11. Vrt. Mouffe, C. (2005). *On the Political*. Routledge, London.
12. Bäcklund, P., Häkli, J. & Schulman, H. (2017, toim.). *Kansalaiset kaupunkia kehittämässä*. Tampere University Press, Tampere.
13. Bäcklund, P., Häkli, J. & Schulman, H. (2002, toim.). *Osalliset ja osaajat. Kansalaiset kaupungin suunnittelussa*. Gaudeamus, Helsinki.
14. Kuntaliitto (2014). *Kuntalaiset keskiöön. Työkalupakki kuntalaisten osallistumiseksi palvelujen kehittämiseen ja päätöksentekoon*. www.kuntaliitto.fi.
15. Rantanen, A. & Faehnle, M. (2017). Self-organisation challenging institutional planning: towards a new urban research and planning paradigm – a Finnish review. *Yhdyskuntasuunnittelu* 55(3).
16. Lundman, R. (2018). *Exploring creative geographies: Urban art and the cultural uses of public spaces*. Turun yliopiston julkaisuja AII: 340.
17. Lahti (2018). *Lahti – maineensa veroinen? Erätauko-keskustelu tyytymättömyydestä Lahdessa. Yhteen veto keskustelusta*. Oma Lahti 19.12.2018.
18. Tampereen kaupunki (2017). *Ideakilpailun jatkot. Kaupunkilaisten visio tulevaisuuden Hiedanrannasta*. Tampere.
19. Lundman, R. (2019). *Osallistuminen. Raportti. Riihimäen asemanseudun yleissuunnitelmaluonnokset*. Riihimäen kaupunki.
20. Espoo (2018). *Yhteinen kaupunkitila Leppävaarassa. Erätauko-kokemuksia*. Espoon kaupunki 30.10.2018.

Dialoginen kaupunkisuunnittelu

Tämä julkaisu on tehty osana *Post Docs in Companies* -ohjelmaa kuulunutta **Participatory Urban Design: Designing for Best Practices** -hanketta (2019-2020). Kyseessä on tutkijatohtori Riina Lundmanin (Turun yliopisto) ja arkkitehtitoimisto Jolma Arkkitehdit Oy:n yhteishanke, jossa on pyritty kehittämään ja testaamaan osallistuvan kaupunkisuunnittelun ja -tutkimuksen menetelmiä osana aitoja suunnitteluprojekteja. Hankkeen tutkimusosion on rahoittanut Liikesivistysrahasto.

Dialogista keskustelua Suomessa kehittävät ja edistävät muun muassa Sitra, Erätauko-säätiö ja DialogiAkademia. Kiitämme arkkitehti Kasmir Jolmaa ja DialogiAkatemian johtajaa Janne Karaista rakentavista keskusteluista dialogisuuteen ja suunnittelukäytäntöihin liittyen. Dialoginen kaupunkisuunnittelu täydentää ja jatkaa muita osallistavia suunnittelumenetelmiä demokraattisemman ja moniäänisemmän kaupungin saavuttamiseksi.

www.utu.fi/urbandesign

www.jolma.fi